

Sandor Elias
Advokaadibüroo TRINITI
Sandor.Elias@triniti.ee

Teie 08.03.2024
Meie 15.04.2024 nr 12.2-1/1209-2

Vastus märgukirjale

Austatud härra Elias

Baltic Restaurants Estonia AS-i volitatud esindajana edastasite Rahandusministeeriumile ja Tallinna Haridusametile märgukirja, milles on väidetud, et AS Tuleleek ei täida nõuetekohaselt Tallinna koolide toitlustusteenuse hankelepinguid.

Märgukirja kohaselt on AS Tuleleek sõlminud hankelepingud muu hulgas riigihangetes viitenumbritega 248413 (Toitlustusteenuse osutaja leidmine Tallinna Prantsuse Lütseumile); 220961 (Toitlustusteenuse osutamine Tallinna Pae Gümnaasiumis); 225467 (Toitlustusteenuse osutamine Tallinna Mahtra Põhikoolis); 248525 (Toitlustusteenuse osutaja leidmine Haabersti Vene Gümnaasiumile) ja 265906 (Toitlustusteenuse tellimine Ehte Humanitaargümnaasiumile). Teie hinnangul ei vasta nimetatud riigihangete tulemusena sõlmitud hankelepingute järgsete koolilõuna menüüd mitte kuidagi lepingu ja pakkumuse tingimustele, kusjuures erinevus on olulistes tingimustes, sealhulgas elementides, mille esitati võistlevad pakkumused ehk koolilõuna valikute arv. Hankelepingute kohaselt on koolidel õigus nõuda lepingu tingimuste rikkumise eest leppetrahvi.

Märgukirjas toote välja, et koolid peaks hankelepingute rikkumise vaikimisi aktsepteerimise asemel rakendama leppetrahvi (korduvate või oluliste rikkumiste korral lepingu üles ütlema) ning selle kohta riigihangete registrile vastava teabe esitama. Üksnes nõnda tegutsedes tekiks õiglane olukord, kus muu hulgas saaks hankelepinguid rikkunud pakkuja kõrvaldamist järgmistel riigihangetel (kus RHS § 95 lg 4 p 8 kohaldub) kaaluda.

Eeltoodust tulenevalt palub Baltic Restaurants Estonia AS konkreetsete koolide tähelepanu juhtida, et tekkinud praktika ei ole õiguspärane ning neil tuleb lepingu täitmist nõuda ning lepingu rikkumisel õiguskaitsevahendeid rakendada - ehk siis rakendada rikkumiste eest leppetrahvi ning ühtlasi märkida riigihangete registrisse, et niisugune rikkumine on toimunud ja leppetrahvi kohaldatud. Täiendavalt märgite, et teadmine, et tegelikult oleks võimalik hankelepinguid täita märksa leebemate nõuete alusel kui RHAD-s avaldatud, võimaldanuks Baltic Restaurants Estonia AS-il ka oma pakkumus teisiti kujundada. Veelgi enam – ebavõrdne kohtlemine süveneb järgmistes riigihangetes - kui hankelepingu rikkumiste kohta ei ole riigihangete registrisse märget tehtud, muutub RHS § 95 lg 4 p-s 8 sätestatud kõrvaldamise aluse kohaldamise kaaluminegi keeruliseks kui mitte võimatuks.

Rahandusministeeriumi esindaja tutvus märgukirja sisu ja loetletud riigihangete andmetega riigihangete registris ning pöördus 25.03.2024 telefoni teel selgituste saamiseks Tallinna Haridusameti poole ning palus e-kirja teel Tallinna Haridusametil välja selgitada, kas märgukirjas Tallinna linna koolide kohta esile toodud asjaolud vastavad tegelikkusele, s.o koolidega sõlmitud hankelepingute täitmisel on kaldutud kõrvale hanketingimustes, edukas pakkumuses ja lepingus endas tootlustusteenuse osutamisele (menüüle) ette nähtud tingimustest. Samuti palusime selgitada, et kui märgukirja väited lepingute täitmisel algsetest tingimustest kõrvalekaldumise kohta on tõesed, siis millega seoses toimub lepingute täitmine teistsugustel tingimustel – nt kas sõlmitud hankelepinguid on vahepeal muudetud ja kui lepinguid on muudetud, siis millisel RHS §-s 123 sätestatud konkreetsel alusel on hankelepingu muutmine toimunud.

Tallinna Haridusamet esitas 10.04.2024 e-kirja teel Tallinna koolidelt saadud vastused märgukirjas esitatud tähelepanekute kohta, mis on kokkuvõtlikult järgmised:

- 1) Tallinna Prantsuse Lütseumist vastati, et mõnel korral ei ole tegelik olukord vastanud välja pakutud Menüüle, tootlustajaga on sellest räägitud.
- 2) Tallinna Pae Gümnaasiumis on teemat tootlustajaga arutatud. Kõnealusel nädalal 19.02.2024-23.02.2024 oli iga päev vastavalt neli põhitoitu, sh taimetoit ja ka eraldi kolm lisandit, mis teeb kokku 12 praadi. 19.02 oli tegu ühekordse juhtumiga, kus inimliku vea tõttu jäi Menüüst välja taimetoit, realselt taimetoit oli letis olemas. Kooli esindaja hinnangul peab tootlustaja kinni lepingus kokkulepitud tingimustest.
- 3) Tallinna Mahtra Põhikoolis ollakse tootlustajaga üldiselt väga rahul. Konkreetselt sellel nädalal oli tegemist Vabariigi aastapäeva puhul pakutud erimenüüga, mil pakuti Eesti rahvustoite kogu nädala ulatuses. Menüü oli koostööpartneriga (AS Tuleleek) pikalt ja hoolikalt ette läbimõeldud.
- 4) Haabersti Vene Gümnaasiumist vastati, et üldjuhul peab tootlustaja kinni lepingust ning alati on Menüüs kaks - kolm põhitoitu ja kolm lisandit, st 6 praadi alati. 19.02.-23.02.2024 nädalal oli samuti 6 praadi, kuid nende kombinatsioon erines tavapärasest. Kõnealusel nädalal oli tegu ühekordse juhtumiga ja nõ mittetahtliku eksimusega. Salateid on tegelikkuses võimalus õpilastel ise komponentidest komplekteerida. Tootlustaja on arutatud, et edaspidi segaduste vältimiseks muudetakse Menüüd selliselt, et kõik salati komponentide nimetused oleksid loetavad.
- 5) Ehte Humanitaargümnaasiumis vaadati tootlustajaga Menüü üle ja tegemist oli eksitusega. Tootlustaja info põhjal oli peedisupp ja lillkapsapüreesupp valmistatud loomse puljongi baasil ja peedisupis olid ka lihatükid sees. Et edaspidi segadust vältida, lisab tootlustaja antud suppidel selgitusena sulgudesse liha liigi, millest on puljong valmistatud.

Tallinna Haridusameti poolt Rahandusministeeriumile edastatud suulistest selgitustest ja kirjalikest vastustest on võimalik järeldada, et märgukirjas nimetatud koolide osas hankelepingute nõuetekohase täitmise järgimise küsimusega tegeletakse, kuid alust leppetrahvide kohaldamiseks ei ole esinenud.

Täname Teid märgukirjas esitatud teabe eest, arvestame saadud teabega edasise järelevalve tegevuse planeerimisel. Samuti informeerime, et analüüsime veel Tallinna Haridusameti poolt 10.04.2024 edastatud koolide vastuseid ning edastame sõltuvalt Teie poolt osutatud probleemidest ja koolide vastustest koolidele märgukirja, juhtimaks tähelepanu lepingute nõuetekohase täitmise kontrollimise vajadusele ja kohustusele järgida õiguskaitsevahendite rakendamise korral RHS § 83 lg 7¹.

Täiendavate küsimustega palume pöörduda riigi osaluspoliitika ja riigihangete osakonna juristi Kertu Kuiv'a poole (tel: 5885 1394, e-post: kertu.kuiv@fin.ee).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Estella Põllu
riigihangete valdkonna juht
riigi osaluspoliitika ja riigihangete osakond

Lisaadressaat:
Tallinna Haridusamet

Kertu Kuiv 5885 1394
Kertu.Kuiv@fin.ee